

ZASADAL NAJvyšší ORGÁN ZOOP

Predseda ZV-ZOOP p. Jozef Krnčan začal slovami: „Život nám prináša strašne veľa zmien. Každá zmena v živote je krokom vpred v poznaní osobnosti človeka. Udalosti posledných mesiacov rozhybali ustálený Váh, naši zamestnanci začali pociťovať nespravodlivosť. Naši zamestnanci sa obrátili na dielenské výbory. Prosili funkcionárov: „Pomôžte nám! Takto sa už naozaj nedá pracovať...“

Dielenské výbory, ktoré sa skutočne ujmali o problémy našich zamestnancov, posúvali požiadavky Závodnému výboru. Taký bol postup. Závodný výbor sa však k požiadavkám svojich členov postavil chrbtom. Nikdy nezabudneme, ako člen petičného výboru prosil Závodný výbor slovami: „Pripojte sa k nám!“ Na tieto slová sa nedá zabudnúť. Čo nasledovalo, všetci vieme.

Našu konferenciu, ktorá hodnotila doterajšiu činnosť, prišli povzbudiť aj naši zahraniční priatelia. Bolo to po prvý raz v našej odborárskej histórii. Odovzdávali nám skúsené rady. Naši členovia ich privítali spontánne a sme veľmi hrdí, že sme im vytvorili domáce prostredie. Touto cestou nám dovoľte poďakovať všetkým – a nebolo ich málo – ktorí prišli, pretože sme odborársku latku posunuli veľmi vysoko. Až história ukáže, či to bol správny krok. Jedno je však isté: z rozprávania našich členov to bol krok, ktorý posunul naše poznanie v odborárskej praxi.

O čom teda bola naša konferencia?

Naši členovia nám dali mandát, potrebný na vyjednanie so zamestnávateľom. Určili nám hornú hranicu vyjednávania, navrhli rôzne varianty. Prišli s mnohými dobrými nápadmi. Keby takáto diskusia na demokra-

tických princípoch fungovala všade, na pracovisku by bola oveľa lepšia pracovná atmosféra.

Na začiatok k svojej práci predseda ZV-ZOOP p. Jozef Krnčan povedal myšlienku hodnú nasledovania: „V našej práci chceme byť ľudskí a otvorení ku každému názoru. Nebudeme hlasovať o ľudských osudoch telefonicky, ale budeme sa o nich rozprávať.“ Veríme, že dobrou komunikáciou sa dostaneme tam, kam chceme. Chceme pripomenúť, že sme otvorení všetkým, nie len pre výrobnú sféru.

Veľmi nás potešilo, že sa na našu konferenciu prišli pozrieť aj noví členovia. Vyplnené prihlášky do našich odborov hovoria za všetko – to nie sú žiadne ilúzie, to je skutočnosť.

Rakúsky odborár, ktorý meral cestu do Ružomberka, sa vyjadril jasne:

„Globalizácia zospodu je pre nové odbory povinnosťou.“ Nechceme prezrádzať našu víziu, aby sme zbytočne neodhalili našu stratégiu. O jednom bode zo sociálneho programu však chceme už teraz navrhnuť širokú diskusiu.

Uvažujme spoločne! Zamestnanec, ktorý odpracoval vo fabrike 20 rokov zrazu zistí, že je nadbytočný. Vieme dobre, čo to urobí s psychikou človeka. Dnes je veľmi ťažké takýto zásah do života jednotlivca a rodiny prekonať. Dvadsať rokov si zamestnanec platil odbory (A čo ponúkajú „Kelčíkove“ odbory? Nič a ešte raž nič!). Čo tak spoločne sa zasaadiť o to, aby si zamestnanec, ktorý odpracuje niekoľko rokov v našej spoločnosti, mohol urobiť rekvalifikačný kurz, aby sa uplatnil v ďalšom živote. Čo tak ponúknuť mu služby skúseného pracovného psychológa? Ani sami zamestnanci niekedy celkom presne nevedia, aké sú ich schopnosti. Jedným z na-

šich cieľov je preto aj úzka spolupráca Okresným úradom práce. Samozrejme, to všetko vyžaduje prácu dobrého manažéra a nie vyseďovanie na zadku vo kancelárii. Hovoríme pravdu, páni M. K. a J. Ch. ?

Takéto služby sú bežné aj inde vo svete a spoločnosť Mondi Business Paper SCP, a. s. a ZV-ZOOP by mohli byť, v tejto citlivej veci priekopníkmi. Že to nie je možné? Je to celkom bežná služba a prejav úcty voči zamestnancovi, ktorý odpracoval niekoľko rokov. Iste, že sú miesta, kde musí dochádzať k prepúšťaniu – my ani nechceme sľubovať našim členom nemožné veci. Keď však už dôjde k prepúšťaniu, tak predseda ZV-ZOOP navštívi toto pracovisko, a so zamestnancom bude otvorene hovoriť a ponúkne mu rôzne varianty. Toto nie sú populistické reči, ale dobrá myšlienka, ktorá si zaslúži širokú diskusiu medzi Vami, aj v našich novinách.

V sociálnom programe je veľa dobrých nápadov. A viete čo stačí? Pozvať ZV-ZOOP na rokovanie a vypočuť si nás.

Najviac nás potešilo, keď naši zahraniční priatelia, po vypočutí našich schválených návrhov, si od nás pýtali náš sociálny program. Vyjadrili sa jasne: vaše návrhy sa budeme snažiť presadzovať aj u našich zamestnávateľov. A preto: Kolegovia, nemusíte sa hanbiť! Ak by Váš zamestnávateľ pochopil o čo ide ZOOP, to zlé, čo sa stalo, sa nemuselo stať. Škoda, že Vás nepodržali „Kelčíkove odbory“. Namiesto toho tieto odbory zlyhali – potvrdili to aj naši zahraniční hostia, ktorí sú hrdí, že našli na Slovensku skutočných odborárskych priateľov. Výsledkom tohto priateľstva je aj pozvanie ZV-ZOOP na zasadnutie Európskeho sociálneho fóra do Atén, ktoré sa uskutočnilo 25. februára 2005.

NÁSILNÉ UMLČANIE SLOVENSKÝCH ROBOTNÍKOV

Úsilie nadnárodného koncernu Mondi umlčať slovenských robotníkov sa dostáva do novej fázy. Presne o dva týždne by sa malo uskutočniť prvé pojednanie súdu, ktorý iniciovalo vedenie ružomerskej firmy. Majiteľ bývalých SCP chce od piatich nezamestnaných vysúdiť spolu až 20 miliónov korún! Poškodili dobré meno spoločnosti.

Naša anketa na bratislavských a prešovských uliciach ukázala, že firma Mondi nemá medzi občanmi žiadne meno, ťažko ho teda môže mať dobré a neexistujúce dobré (či aj zlé) meno nemožno poškodiť. Teoreticky by mohlo ísť o dobré meno tejto nadnárodnej korporácie v zahraničí, lenže ani to neobstojí. Informácie o priepastnom rozdiely medzi slovenskými a západoeurópskymi či aj inými stredoeurópskymi zamestnancami tej istej firmy nie sú ničím novým. Je to naša každodenná skúsenosť, ktorú potvrdzujú

všetci noví zahraniční investori. Mondi sa síce navonok môže hnevať, ale neexistuje jediný dôvod, pre ktorý by to v jeho prípade malo byť inak.

Neprestajné zastrašovanie

Je zjavné, že aj v tomto prípade ide ružomerskej firme o zastrašovanie ľudí. Zatiaľ čo súdny poplatok zaplatila vo výške 200 tisíc korún, každý zo žalovaných by mal zaplatiť 4 milióny! Pritom ide o ľudí, ktorých z fabriky vyhodili na dlažbu. Podľa denníka SME by túto sumu splácali 50 rokov! Aj keby zostali zamestnancami, je jasné, že by to nemohli zaplatiť, resp. by to zaplatili za taký dlhý čas, že to pre Mondi Business Paper SCP nemá žiadny ekonomický význam.

Tých piatich ľudí by to však zlikvidovalo. Žalovaná suma nemôže nijakým spôsobom vrátiť takej firme, akou je Mondi, dobré meno, aj keby ho niekto naozaj poškodil. Oby-

čajných robotníkov by však v prípade súdnej prehry mohla definitívne umlčať. No najdôležitejšie je, že by definitívne umlčala všetkých ostatných, lebo prepustení odborári stále vyvíjajú činnosť, ktorá by mohla viesť k rozsiahlejšej „vzbure“. Ak by súd prehrali, už by ich určite nikto nechcel nasledovať..“

Mondi si protirečí

Aká je teda pravda o platoch v SCP? „To je podľa mňa to, čo tejto spoločnosti chý-

OZNAM

Oznamujeme všetkým našim priateľom a známym, že o našich výpovediach sa bude rozhodovať na Okresnom súde v Ružomberku 3. 3. 2005 o 10.00 hod.

Kto by mal záujem prísť a bude cítiť potrebu povzbudiť svojich kamarátov, nech príde presne v uvedenom čase.

Vopred ĎAKUJEME!!!

ba najviac. Rešpekt k faktom, ktoré by mali tvoriť spoločný prienik všetkých rozumných názorov... Politické presvedčenie môže ovplyvniť názor, či zamestnanci majú alebo nemajú právo na štrajk a či preto môžu alebo nemôžu prísť o prácu. Ale bez ohľadu na politické presvedčenie, informácie typu koľko zamestnancov má podnik, koľkí podpísali petíciu, koľkí boli prepustení, to sú fakty, ktoré by mal uznať každý," napísal v reakcii na podobné rozpory jeden z čitateľov internetovej stránky hej rup! Lenže ono to s tými faktami nie je až také jednoduché.

Povšimnime si najprv, že manažment to s tými dvadsaťtisícovými platmi nemyslí celkom vážne. Aspoň nie vždy. V náčrte listu

o konflikte z dielne vedenia sa totiž okrem iného píše: „Na Predstavenstvo a Dozornú radu spoločnosti sa v polovici septembra obrátilo niekoľko zamestnancov s rôznymi požiadavkami, medzi nimi s výzvou na obrovské zvýšenie hodinovej mzdy vo výške 50 – 100%, jednorazovú platbu rovnajúcu sa ďalšiemu mesačnému platu, úplné zastavenie prepúšťania a záväzok prijať naspäť už prepustených zamestnancov.“

V samotnej petícii sa však píše o zvýšení tarifnej mzdy o 50 korún na hodinu v každej tarifnej triede a vyplatení mimoriadnej mzdy vo výške 15tisíc korún Sk. Ak je teda vyplatenie mimoriadnej pätnásťtisícovej mzdy podľa manažmentu jednorazovou platbou

rovnajúcou sa ďalšiemu mesačnému platu, potom tento plat nemôže byť vyšší ako 21 000 Sk. A ak je zvýšenie o 50 korún zvýšením hodinovej mzdy o 50 – 100%, potom sa mesačná mzda pohybuje na úrovni 7 500 až 15 000 korún. A priemerná mzda možno na úrovni 12tisíc korún za mesiac. Manažment SCP môže tvrdiť, že smerodajná je mzda až po pripočítaní všetkých príplatkov. No v tom prípade po zarátaní všetkých príplatkov neppure o zvýšenie mzdy o 50 – 100%.

Ďakujeme autorom článku, ktorí nám dovolili článok publikovať.

(Slovo č. 6/2005) Krátené ZOOP

MILAN K... SA PODOBÁ O. P... ?

VEREJNÁ VÝZVA:

Otvorene vyzývame predsedu ZV-OZ DLV p. M. Kelčíka, aby podpísal výpovede len svojim členom a nepodpisoval výpovede našim členom ZOOP!

Ďalej ho verejne vyzývame, aby pristúpil na spoločné rokovanie o dodatku ku kolektívnej zmluve, tak ako mu to listom oznámila vedúca právneho oddelenia z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny p. JUDr. Buchtová.

Na spoločné rokovanie sme listom vyzvali predsedu p. M. Kelčíka už trikrát.

Vážení zamestnanci, p. Kelčík ignoruje výklad zákona. Prinúti ho súd?

Zákon platí pre všetkých. Aj pre M. Kelčíka, ktorý si pred menom píše predseda OZ ZO DLV. Bolo by však už na čase, aby sa dodržiaval zákon. Pretože predseda OZ ZO DLV p. M. Kelčík brzdí kolektívne vyjednávanie. V liste, ktorý dostal od Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny sa píše, že kolektívna zmluva musí byť podpísaná aj našou ZOOP, ktorá je zastúpená predsedom p. J. Krnčanom. Správanie M. Kelčíka, predsedu ZV ZO DLV jasne nasvedčuje, že úmyselne brzdí zvýšenie hodinovej mzdy zamestnancov. Preto **verejne vyzývame ZV ZO DLV a p. predsedu M. Kelčíka: skončite!!!** Začnite postupovať presne podľa ZP § 232 a Ústavy SR čl. 37.

Skúsený právny expert, ktorý pripravuje študentov pre pracovné právo, nám presne povedal, ako to je, keď popri sebe pôsobia dve odborové organizácie. Táto nemenovaná osoba krútila hlavou, keď sme jej ukázali celú dokumentáciu o našich nových odboroch. Poradila nám len jedno: obráťte sa na príslušný súd. Pri našom dvojhodinovom rozhovore sa často spomínali slová **diskriminácia a odvaha**.

Pomaly už piaty mesiac sa spoločne snažíme, aby nové odbory, ktoré vznikli podľa platných predpisov v Slovenskej republike, akceptovala súkromná akciová spoločnosť, ktorá si hovorí Mondi Business Paper SCP, a. s. Základná odborová organizácia Papier bola zaregistrovaná na Ministerstve vnútra 5. októbra 2004.

Naše nové odbory sú diskriminované a povedalo to už veľa skúsených odborníkov či už doma, alebo v zahraničí. Našmu zamestnávateľovi sme predložili dostatočné množstvo dokumentov o vzniku našich nových odborov. Čoho sa teda boja?

Áké boli naše dokumenty, ktoré sme predložili vedeniu Mondi Business Paper SCP, a. s., Ružomberok?

1. Stanovy
2. Zápisnica z uznesenia ustanovujúcej schôdze 8. 10. 2004
3. Potvrdenie na Matrike o počte členov
4. Notárska zápisnica
5. Listy, ktoré od Ministerstva práce soc. vecí a rodiny dostali obidve strany
6. Niekoľko listov, kde vyzývame predsedu ZV OZ DLV p. M. Kelčíka na spoločné rokovanie o dodatku kolektívnej zmluvy.

Áký dokument chýba manažmentu Mondi BP SCP, a. s. a ZV OZ DLV ?

Podľa dostupných informácií, ktoré máme k dispozícii, by úplne stačilo oznámiť jednoduchým oznamom, že v našej spoločnosti existuje nová odborová organizácia. Preto si dovoľíme predpokladať, že zamestnávateľovi ide len o menný zoznam. Chceme však všetkých ubezpečiť, že zamestnávateľ sa nikdy nedozvie o mennom zozname našich členov. Už sme raz dali menný zoznam z ustanovujúcej schôdze a je veľmi zaujímavé, že okrem jedného dostali všetci výpoveď. Ani jedného z prepustených sa p. Kelčík a celý ZV OZ DLV nezastal. Celý slávny ZV OZ DLV pod slávnym vedením človeka, ktorý sa bije do prs, ako mu strašne záleží na odboroch! Tento slávny predseda p. M. Kelčík nevie, alebo nechce vedieť, že pracovné miesta sa nezrušili. Sme už pomaly piaty mesiac prinútení byť mimo fabriky a namiesto našich členov-bývalých zamestnancov nastúpili noví zamestnanci. Aká racionalizácia? Keď

strojvedúci museli odísť (!!!), a pomocníci aj so strojmí zostali. Tomuto sa hovorí úplne inak. Pýtame sa sami seba a dovoľte opýtať sa aj Vás: „**Nedochádza k diskriminácii a šíkanovaniu ľudí?**“

Vážení zamestnanci, členovia odborov DLV, poraďte p. Kelčíkovi, aby sa zodvihol a išiel sa s celým ZV DLV pozrieť sa na tie zrušené miesta. Určite bude aj s celým ZV-OZ DLV prekvapený tým, čo zistí. Tieto miesta sa **nezrušili**. Na tieto „**zrušené**“ miesta nastúpili ďalší zamestnanci.

V minulom čísle našich novín sme písali o SOLIDARITE. Solidarita je investícia do budúcnosti. Tak sa začína jeden z článkov. Nevieť či robíte dobre, ak sa tešíte, že Váš kamarát je prepustený. Niektorí z Vás utekajú za vedúcim zo slovami: „Nemôžem ísť ja na to miesto?“ Ten prepustený kamarát Vás možno dokonca zaučal. Zamyslite sa však. Neskôr sa to môže stať aj Vám. Alebo sa riadite heslom „Mňa sa to netýka, stačí ak budem držať jazyk za zubami?“ Verte nám! Týka sa to nás všetkých. Naši kamaráti – spolupracovníci sú dnes prepustení. Nie preto, že ich pracovné miesta sa zrušili, to Vy dobre viete. Niekoľko rokov ste prežívali s nimi radosti, ale aj starosti. Veľakrát ste od nich čerpali pracovné skúsenosti. Takýto postoj si rozhodne nezaslúžia.

Stále nevieme pochopiť, prečo sa k tomuto problému takto postavil manažment a Závodný výbor DLV. Nebudme k sebe ľahostajní! Rezignácia nič nevyrieši. Na záver treba už len dodať: Dňa 9. 2. 2005 bola našim právny zástupcom podaná žaloba o akceptáciu ZOOP. V 21. storočí ideme bojovať o základné ľudské práva, ktoré nám zabezpečuje Ústava SR. Takéto udalosti, ktoré sa dejú v Mondi Business Paper SCP, a. s. Ružomberok si Slovenská republika naozaj nezaslúžila. Je to paradox...?

NÁPAD ALEBO VÝSMECH ?

Na poslednom sedení, na ktoré nás pozval manažment, sa spoločnosť ešte volala Neusiedler SCP, a. s., Ružomberok. Všetci si dobre pamätáme deň, keď menovaná spoločnosť odovzdala aktivistom petičného výboru, ktorí boli riadne zvolení dielenskými výbormi „okamžité skončenie pracovného pomeru.“ Úder pod pás, tak sa tomu hovorí. Nebude-

me sa vyjadrovať k tomu, či sme boli prepustení oprávnene. O našich výpovediach budú rozhodovať odborníci na súde.

Uvádzame len zopár „zaujímavostí“:

Každá výpoveď zástupcom zamestnancov musí byť vopred prerokovaná zo Závodným výborom. Ak tomu nedôjde výpoveď je neplatná. Takto sa to píše v Zákonníku práce

pod § 74. Aj výpovede, ktoré dostali petiční aktivisti 17. 9. 2004, musel vopred prerokovať ZV ZO DLV. M. Kelčík, ktorý si hrdo hovorí, že zastupuje našich zamestnancov prišiel celkom k zaujímavému „vynálezu.“ A viete akému? **K telefonickému potvrdeniu výpovede.**

Na Slovensku sme videli a počuli už všetličo, ale takéto niečo? To musí mať človek silný žalúdok, aby niečo také dokázal. O túto zaujímavú skutočnosť by sa mal zaujímať každý občan. Dokonca aj skúsení manažéri a poslanci Národnej rady SR. Tento originálny nápad by mohol poslúžiť ako výborný zlepšovaci návrh, ktorý by si mohol predseda ZV-OZ DLV p. M. Kelčík dať patentovať na patentovom úrade. Poslanci NR SR, by nemuseli cestovať na zasadnutia, členovia závodného výboru DLV by nemuseli vynechávať pracovné zmeny. Europoslanci by mohli sedieť doma pri telefóne a nie v Bruseli. Viete, koľko by sa ušetrilo? Dobrý nápad, alebo výsmech? Skôr predpokladáme – výsmech. Tento zaujímavý nápad, ktorý použil predseda Závodného výboru p. M. Kelčík, by ušetril veľké finančné prostriedky aj spoločnosti Mondi Business paper SCP, a. s.

Kelčíkov „vynález“ sme hľadali všade. Na veľké prekvapenie sme tento vynález našli. Používajú ho len ľudia, ktorí sú zbabelí dívať sa pravde do očí a bažia po moci. Taká je pravda. Odporúčame celému Závodnému výboru pod týmto skvelým vedením navštíviť divadelné predstavenie **Papierové hlavy.**

Aj manažment postupoval tak, že si nás pozval na rokovanie. Mohol nám kľudne celú vec oznámiť telefonicky, ale neurobil to. Pri odovzdávaní výpovedí (to sa už dopredu vedelo) sme boli prijatí na najvyššej úrovni zo strany zamestnávateľa. Všetka česť, dodržiaval zákon, pretože nám písomnú výpoveď

doručil osobne a mohli sme sa priamo dívať do očí. Ale pri rozhodovaní ZV ZO DLV sme o tom mohli len snívať.

Vážení zamestnanci, celý ZV ZO DLV pod rúskom prisvojovania si pravdy, nepovažoval za potrebné pozvať 2 členov závodného výboru, členov dielenských výborov na rokovanie. Pre informovanosť uvádzame, že jeden člen závodného výboru a dokonca funkcionár tiež žiadal o pomoc Závodný výbor. Uvádzame, že nemenovaný člen bol tiež členom ZV, a keď sa rozhodovalo o jeho životnom osude, bol **prítomný** na zasadnutí ZV ZO DLV. Predsedom dielenských výborov a ich členom sa táto možnosť **neumožnila**. Len pre informovanosť uvádzame, že podľa pracovného poriadku by bol nemenovaný člen dávno prepustený. Našich čitateľov by určite zaujímalo, koľko zamestnancov zachránil ZV OZ DLV pre hrubé porušenie pracovného poriadku pre alkohol. Nekompromisne sa takýto zamestnanec prepustí. A je to dobre, lebo pracovný poriadok platí pre každého. (Pre funkcionára ZV ZO DLV pracovný poriadok neplatil. Jozef čo myslíš...?)

Ale poďme, vážení zamestnanci, naši čitatelia, ku Kelčíkovmu „vynálezu“.

Zobrali sme si kalkulačku a vypočítali sme celkom zaujímavú sumu. Naša spoločnosť by ušetrila na autách, zlepšilo by sa životné prostredie, ušetrili by sme mzdové náklady. Ušetrili by sme veľké, ale naozaj veľké peniaze. V našej akciovej spoločnosti by do pokladne pribudlo minimálne 50 miliónov Sk a určite by to bolo omnoho viac. Ak predseda ZV-OZ DLV p. M. Kelčík ešte nepodal túto zaujímavú myšlienku písomne, dovoľujeme si ho, ako Základná odborová organizácia Papier, požiadať, aby túto myšlienku, ktorú použil pri našich výpovediach, „realizovala“ aj naša strana. My by sme tieto peniaze, ktoré by sme dostali za realizáciu zlepšovacieho

návrhu, využili na vyrovnanie sumy, o ktorú nás manažment Mondi Business Paper SCP, a. s., Ružomberok žaluje. Je to 20 mil. Sk. Tento Kelčíkov „vynález“ by sme radi využili pre vysoké školy a uvažujeme ho navrhnuť aj Ministerstvu spravodlivosti. Nemuseli by sa robiť nákladné vypočítavania svedkov, študenti by študovali cez telefón. Ľudí by sme dokonca zatvárali cez telefón.

Horšie by to bolo, keby sa chcel niekto brániť proti rozhodnutiu. Nám však ZV-OZ DLV takúto možnosť ani neumožnil. Jednoducho rozhodli dvaja páni M. Kelčík a J. Chovanec. Telefonické rokovanie potom dodatočne podpísali ostatní členovia Závodného výboru. Geniálne!!! Uvidíme čo nato povedia odborníci. Len pre zaujímavosť chceme našim čitateľom uviesť, že nemenovaná členka ZV-OZ DLV má dva zdravé rozumy.

Pýtali sme sa opäť skúsených ľudí, či poznajú ľudí s dvoma zdravými rozumami.

Dúfam, že nie ste prekvapení? My sme museli spolupracovať aj s takýmito ľuďmi. Dokonca, sme nemali ani možnosť brániť sa, keď niektorých vylúčili z členskej základne. Hovoríme o tom istom predsedovi ZV OZ DLV p. M. Kelčíkovi, ktorý má vo svojich stanovách, že nebude nikoho diskriminovať za názor. Prečo sa tak rýchlo zmenili stanovy? Bolo to úmyselne? Veď stanovy môže zmeniť len konferencia. Žeby sa konala po telefóne?

Hľúposť nepozná hranice. Kroky ktoré urobili, necháme posúdiť druhým a hlavne členom Základnej organizácie DLV. Zamyslíme sa spoločne! Preto milí čitatelia, ak by ste mali problém, a chceli by ste ho riešiť cez tieto zaujímavé odbory, tak Vám odporúčam, vybaviť sa s veľkou dávkou trpezlivosti a zmyslu pre humor.

Na koniec snáď treba pripomenúť jedno známe Slovenské porekadlo: „Zabudol vôl, že telaťom bol...“

KTO PROFITUJE NA NEUZNANÍ PAPIERU?

Zodpovednosť je teraz na predsedovi ZO DLV

Zopakujme si aký je súčasný stav. ZOO Papier je riadne zaregistrovanou odborovou organizáciou, pôsobiacou v Mondi Business Paper SCP. Potvrdilo to aj Ministerstvo práce vo svojom liste predsedovi ZO DLV. Mondi Business Paper SCP existenciu ZOO neuznáva a odmieta rokovania o kolektívnej zmluve. Zároveň zastrašuje zamestnancov, varuje ich pred vstupom do ZOO, zastrašuje vedenie ZOO podávaním žalôb na súd so závažnými čiastkami odškodného. Zároveň so starými odbormi prerušilo rokovania o dodatku kolektívnej zmluve. ZOO Papier podáva podnet na súd, aby ten donútil Mondi Business Paper SCP dodržiavať zákony. Slovenské súdy pracujú neskutočne pomaly. Rozhodujú v priebehu niekoľkých rokov. Obe strany môžu rozhodnutie súdov naťahovať tým, že sa nedostavia na pojednávanie, tým, že sa budú niekoľkokrát odvolávať, atď. Komu vyhovuje súčasná situácia a kto má záujem na jej čo najdlhšom naťahovaní?

V prvom rade si treba uvedomiť, že za danej situácie nemôže byť podpísaný dodatok k platnej kolektívnej zmluve, zabezpečujúci vyplácanie odmien pre rok 2005. Podpísanie akéhokoľvek dodatku, ktorý nebude prejednaný so ZOO Papier bude zákonne neplatné. Akékoľvek vyplatenie odmien by bolo nezákonné! Ak sa situácia natiahne do ďalšieho roku, keď vyprší platnosť celej kolektívnej zmluvy, nebude možné prijať novú kolektívnu zmluvu, resp. ak bude prijatá bez prejednania so ZOO, bude neplatná! Samozrejme, že neprijatím kolektívnej zmluvy strácajú zamestnanci doterajšie sociálne výhody.

Komu vyhovuje, že nebude existovať kolektívna zmluva? ZOO Papier? Tí chcú predsa kolektívnu zmluvu rapídne vylepšiť. Teda neodborárom, starým odborom, či zamestnávateľovi? Odpoveď je jednoznačná. Súčasná situácia vyhovuje vedeniu Mondi Business Paper SCP. Tým, že sa nemusí zaviazat vyplatiť odmeny, tým, že sa nemusí zaviazat sociálnym programom, tým môže vás, zamestnancov donútiť pracovať viac za menej peňazí. Argument bude jeden: nepáči sa ti? Môžeš

odísť... Ide o večný boj v kapitalizme, boj kapitálu a práce. Čím sú menšie mzdy, nižšie sociálne výhody a ďalšie náklady na pracovnú silu, teda čím je pracovná sila lacnejšia, tým väčšie zisky podnikatelia dosahujú a tým väčšie dividendy si vyplácajú, a naopak.

Skutočne vidíme, že ten kto udržiava túto nejasnú situáciu, je manažment Mondi Business Paper SCP. Kým ZOO dokazuje svoju snahu vyriešiť situáciu tým, že nad rámec zákona odovzdáva manažmentu materiály, ktoré dokazujú jeho existenciu, vedenie firmy zastrašuje výpovedami, fotením spoza okien, miliónovými odškodnými...

Avšak je tu ešte ďalší hráč – ZO DLV. Neexistencia kolektívnej zmluvy bude aj pre ich členov znamenať zhoršenie pracovných podmienok, nedostanú odmeny, prídu o sociálne výhody! Vedenie týchto odborov sa pokúsilo vyjednať lepšie pracovné podmienky len pre svojich členov. Ministerstvo práce však Kelčíkovi jasne povedalo, že u jedného zamestnávateľa nie je možné dojednať pre istú skupinu zamestnancov lepšie pracovné podmienky ako pre inú. Všetci zamestnanci

musia mať rovnaké pracovné podmienky. Kým Kelčík a Chovanec sa chystali urobiť na svojich kolegov neodborárov a členov ZOOP podraz, ZOOP sa snaží o lepšie pracovné podmienky pre VŠETKÝCH zamestnancov, aj odborárov ZO DLV.

Teraz je na ťahu pán Kelčík. V záujme všetkých pracujúcich v Mondy by mal prejať dobrú vôľu a dohodnúť sa. Vedenie ZOOP nemá páky, ako ho k tomu donútiť. Je potrebná masová podpora ostatných zamestnancov a ich rodín, známych, priateľov v závođe či mimo neho. Nie je dôležité, či sú členmi ZOOP, či ZO DLV, či nie sú v odboroch. Všetci spoločne budú trpieť, všetci spoločne sa teda

musia postaviť proti. Teda terazšie dočasné víťazstvo, že „nastúpil som na lepšie miesto prepusteného kolegu“, nebude dlhodobé žiadne víťazstvo, pretože nastúpi pokles reálneho príjmu na danom mieste. Dovtedy však je potrebné vybojovať také čiastkové boje, ako je súčasný boj v Mondy Business Paper SCP. Tu nejde o solidaritu v tom, že pomôžem kamarátovi, aj keď mňa sa to netýka, tu ide o solidaritu, že keď nepomôžem ja teraz, zajtra následkom toho bude horšie aj mne. Boj ste začali, keď ste podpísali petíciu. Váš boj je oprávnený, veď robíte za menšie mzdy, ako vaši kolegovia vonku. Nežiadate zvýšenie miezd, ktoré by firmu položilo. Boj

ste začali v správny čas, firma dosahuje zisky, má z čoho sa podeliť, investuje, rozširuje výrobu, teda vás, zamestnancov, potrebuje. Netreba sa preto báť, ale treba prejať odvalu a ukázať, že ZOOP má podporu. Žiadajte vedenie ZO DLV o začatie rokovaní so ZOOP s cieľom dohodnúť sa na spoločnom postupe. Ak páni Kelčík, Chovanec odmietnu rokovať, je potrebné ich odvolať a nahradiť ozajstnými zástupcami pracujúcich. Ak sa ani to nepodarí, hrdý a uvedomelý robotník u Kelčíka nemá čo hľadať a vyberie si ozajstné odbory: ZOOP!

Martin Petrovský

BELGICKÉ SKÚSENOSTI Z ODBOROVÉHO BOJA

V r. 1997 majitelia belgickej oceliarne Forges v meste Clabecq obvinili trinástich odborárov z porušenia Trestného zákona za skutky, ktoré sa stali počas boja za zachovanie tejto fabriky. Dvaja hlavní obvinení boli Roberto D'Orazio a Silvio Marra – členovia závodného výboru odborov FGFB vo Forges. To bol podnik, ktorý začiatkom 70. rokov zamestnával 6500 pracujúcich a v r. 1996 už len 1800. Vtedy manažment ohlásil krach. Sociálny konflikt vypukol v decembri 1996, keď závodný výbor odmietol hromadné prepúšťanie a požadoval investície na zabezpečenie budúcnosti podniku. Keď banky zastavili vyplatenie poslednej mzdy, pracujúci vytiahli buldozéry a prešli mestom Clabecq-Tubize, pričom rozbili výklady niekoľkých bánk. Mzdy im okamžite vyplatili. Keď sa robotníci zastavili pred mestským úradom, všimli si fotoaparát za oknami policajného komisariátu. Vošli na komisariát, zničili zariadenie a skonfiškovali fotoaparát. Po tomto výbuchu hnevu závodný výbor z Clabecqu začal celoštátnu mobilizáciu okolo problému zamestnania a prepúšťania. Mnoho závodných výborov a časť odborovej štruktúry sa k výzve z Clabecqu pridali. Napr. vo februári 1997 sa na výzvu malého závodného výboru zišlo až 70 000 osôb v „Pochode za prácu“ v uliciach Clabecqu. D'Orazio tam vyhlásil: „Tento pochod sa musí stať začiatkom víťazstva pracujúcich. Chceme len, aby ekonomika slúžila pracujúcim, školstvu, našim deťom a svetu práce. Pretože bohatstvo tejto krajiny vytvorili jedine pracujúce ruky. Toto bohatstvo patrí nám.“

Napokon, vďaka rozhodnosti a organizovanosti pracujúcich z Clabecq bola továrň zachránená: vláda pod tlakom našla nového investora – taliansku spoločnosť Duferco. Ale buržoázia chcela toto víťazstvo D'Oraziovi odňať. Preto odborové špičky vyradili závodný výbor zo záverečných rokovaní a s novým majiteľom podpísali zmluvu, ktorá prepustila členov výboru a všetkých odborových aktivistov zo zamestnania. Keď továrň za-

čiatkom r. 1998 znovu začala vyrábať s 800 zamestnancami, neprijali ani jedného odborára, a to so súhlasom vedenia odborov. Po konflikte vylúčili šesť odborových zástupcov, medzi nimi D'Orazia a Marru, z odborovej organizácie. Takýmto konaním ich vedenie odborov zbavilo ochrany a otvorilo bránu súdnemu procesu.

Súd konal úplne jasne s cieľom kriminalizovať tieto sociálne boje. Uchýlil sa k ustanoveniu Trestného zákonníka, ktoré pochádza z dôb veľkých robotníckych vzbur z roku 1886(!) Ak pracujúci prejaví najmenšiu vôľu odporu voči majiteľovi, stáva sa zčista-jasna kriminálnikom. Takže keď sa robotníci z Clabecqu zmocnili fotoaparátu, pomocou ktorého ich identifikovala a zaznamenávala polícia, boli obvinení z krádeže. Keď sa rozhodli zablokovať diaľnicu, aby podopreli svoje sociálne požiadavky, obvinili ich, že „zlomyselne zabrzdlili premávku“. Keď sa bránili policajtom, ktorí ich napadli, označili za útočníkov ich samých. Ešte vážnejšie je, že pracujúci zjednotení v boji boli súdom pokladaní za „gang“ a ich vodcovia boli prirovnaní k „šéfom gangu“. Preto súd zdôraznil, že činy boli „spáchané v spojení alebo v skupine a že zodpovední sú šéfovia a provokatéri“.

Na obranu trinástich odborárov vzniklo postupne celoštátné hnutie solidarity. Napr. odbory Setca z Bruselu vyzbierali za rok vyše dvetisíc petičných podpisov. Odborová delegácia zo stavebnej firmy Caterpillar zorganizovala desiatky robotníckych skupín, ktorí pomáhali pri súdnom procese. Desiatky odborových predákov mobilizovali svojich kolegov na dve veľké manifestácie, ktoré sa odohrali priamo pred súdom v Nivelles v dňoch pojednávania. Pred súdnu budovu vtedy prišli silné delegácie zo Všeobecnej centrály, Setcy, z CGSP, Gazelca, Textile, z CMB a z CSC Bruxelles.

Odborová delegácia z BP-Feluy odovzdala D'Oraziovi 146 000 frankov, ktoré vyzbierala v podniku. Bol som toho očitým svedkom.

Stalo sa tak v novembri 1999, na manifestácii pred súdom v Nivelles. Pred asi tisícok ľudí na pódium vystúpil mladý robotník v dlhom šáli a prekvapenému D'Oraziovi vtisol do ruky šek. Moderátor hneď ohlásil čo sa stalo. Zhromaždení robotníci zrevali od nadšenia a začali skandovať „Tous ensemble, tous ensemble, la lutte ouvriere vaincra!“ („Všetci spolu, všetci spolu... robotnícky boj zvíťazí!“) Potom začali spontánne spievať staré robotnícke piesne. Bolo to dojemné... Podobne darovali peniaze aj pracujúci z iných závodov. Tieto finančné zbierky museli robiť samotní robotníci medzi sebou, pretože vedenie odborovej federácie odmietlo prevziať súdne výdavky na seba. Dvakrát sa zástupcovia hnutia solidarity stretli s odborárskym prezidentom Nolletom a žiadali ho o konkrétnu podporu pre prenasledovaných odborárov. Dočkali sa len slovných uistení, nikdy žiadnych činov.

Okrem robotníckeho hnutia vznikol aj celoštátny Výbor solidarity, ktorý založilo 37 známych a pokrokových osobností: umelci, vedci, aktivisti za ľudské práva, veteráni antifašistického odboja, atď. Súdení odborári boli pozývaní do mnohých divadiel, kde vysvetľovali svoje pozície a diskutovali s intelektuálmi a občanmi.

Cesta kolektívneho odporu zdola nakoniec zvíťazila! Trestné činy 13 odborárov musel súd prekvalifikovať, takže nakoniec namiesto ostrého väzenia dostali „len“ podmienené tresty. Z belgických skúseností vyplýva poučenie aj pre boj odborárov z Papieru. Netreba dôverovať štátnemu aparátu – súdom, vláde (ktoré aj v starých „demokraciách“ ako je Belgicko slúžia tým, ktorí majú peniaze a moc) – a treba sa spoliehať hlavne na vlastné sily. Postupne si budujte podporu medzi ostatnými pracujúcimi v meste, v regióne, v republike, v zahraničí, a zároveň získavajte spojencov aj medzi občanmi a známymi osobnosťami.

Leo Singer, REVO Bratislava